

Skatteministeriet

31. januar 2019

J.nr.

.

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 197 af 3. januar 2019 (alm. del).

Karsten Lauritzen

/ Peter Bach-Mortensen

Spørgsmål

Vil ministeren i forlængelse af svar på Skatteudvalgets spørgsmål (SAU alm. del – spm. 446, folketingsåret 2017-18) opstille en tabel over virkningen for de familietyper, der fremgår af tabel 1, hvor alene den direkte virkning på de disponible indkomster via lempelser af personskatter samt virkning af generelle afgiftslempelser for husholdninger indgår? Derudover bedes indregnet skøn for det tab, som hver familietype har oplevet i forhold til et alternativ scenarium, hvor samtlige godt 27 mia. kr., der er anvendt på skatte- og afgiftslempelser, i stedet var blevet anvendt til en generel proportional stigning i det offentlige forbrug, jf. Finansministeriets praksis for opgørelse af fordelingsvirkninger af ændringer i offentligt forbrug ifbm. finanslovsaftaler.

Svar

Siden regeringsskiftet i juni 2015 har den førte skattepolitik medført umiddelbare skatte- og afgiftslempelser for godt 27 mia. kr. i 2025. I familietypeeksemplerne, som indgår i besvarelsen af Skatteudvalgets spørgsmål nr. 446 af 30. maj 2018, kan der med udgangspunkt i de gængse regneprincipper indregnes skatte- og afgiftslempelser (netto) for knap 21½ mia. kr.

Af de samlede umiddelbare skatte- og afgiftslempelser på godt 27 mia. kr. udgøres i alt godt 18 mia. kr. af lavere personskatter og generelle afgiftslempelser for husholdningerne. Af disse 18 mia. kr. er omtrent 13 mia. kr. indregnet i familietypeeksemplerne med udgangspunkt i de gængse regneprincipper, jf. spørgsmålet.

Hvis der alene tages udgangspunkt i disse direkte virkninger via lempelser af personskatter (*punkt 1 i tabel 1 nedenfor*) og virkningen af generelle afgiftslempelser for husholdninger (*punkt 2 i tabel 1*) kan den årlige gevinst i 2025 for en enlig LO'er i lejebolig opgøres til ca. 4.100 kr., jf. *tabel 1*.

Imidlertid øges gevinsten for den enlige LO'er med yderligere 1.700 kr. årligt som følge af den indirekte virkning af de besluttede erhvervsskattelettelser (*punkt 3 i tabel 1*) samt med 1.400 kr. årligt som følge af den indirekte virkning af afgiftslettelser for erhvervene (*punkt 4 i tabel 1*). Som det også fremgår af besvarelsen af Skatteudvalgets spørgsmål nr. 196 af 3. januar 2019, er der belæg for, at skatte- og afgiftslempelser målrettet erhvervene i sidste ende øger familiernes rådighedsbeløb. Det er endvidere et veletableret element i gængse regneprincipper for familietypeberegninger at indregne sådanne effekter, hvilket fx også er gjort i præsentationen af den tidligere SRSF-regerings udspil til nedsættelse af selskabsskatten fra februar 2013, jf. *boks 2.3 i Vækstplan DK – Stærkere virksomheder, flere job*.

Når dette princip følges, kan den samlede gevinst for den enlige LO'er således opgøres til 7.200 kr. årligt i 2025, jf. *tabel 1*.

Derudover kan der, som nævnt i besvarelsen af Skatteudvalgets spørgsmål nr. 446, være tale om yderligere gevinster, afhængig af den enkelte families konkrete bilforbrug, benyttelse af arbejdsgiverbetalt mobiltelefon, anvendelse af den ny aktiesparekonto mv.

Tabel 1. Virkning for udvalgte familietypeeksempler i 2025 (enlige i lejebolig)

Kroner (2019-niveau)	HK'er	LO'er	Lufthavnsoperatør ¹	Pensionist med ATP
<i>Personlig indkomst</i>	208.600	336.600	404.800	191.400 ²
1. Direkte virkning på disponible indkomster via lempelser af personskatter, netto	3.000	3.200	3.400	600
2. Virkning af generelle afgiftslempelser for husholdninger, netto	900	1.000	1.000	900
Virkning af direkte lempelser for husholdninger (1+2)	3.900	4.100	4.400	1.500
3. Indirekte virkninger af erhvervskattelempelser, netto	1.500 ³	1.700	2.400	1.500
4. Indirekte virkninger af afgiftslempelser for erhvervslivet, netto	900	1.400	1.600	1.000
Virkning gængse regneprincipper i alt (1+2+3+4)	6.300	7.200	8.400	4.000
Skønnet virkning af højere offentlig forbrug på 18,9 mia. kr. før tilbageløb	3.100	3.000	2.900	5.000

Anm.: Alle beløb er afrundet til nærmeste 100 kr. HK'eren på mindsteløn og 3F lufthavnsoperatøren er ikke standardfamilietyper i Økonomi- og Indenrigsministeriets familietypemodel. Alle familietyper forudsættes at være lejere med en årlig husleje på knap 58.000 kr. for HK'eren og LO'eren, ca. 87.000 kr. for lufthavnsoperatøren (1½ gange huslejen for den enlige LO'er), ca. 115.000 kr. for direktøren (2 gange huslejen for den enlige LO'er) og ca. 56.000 kr. for den enlige pensionist. Den personlige indkomst er opgjort inkl. en forudsat indbetaling til aldersopsparing på 5.200 kr. (efter skat) for alle beskæftigede familietyper undtagen direktøren. Lempelserne af skatter og afgifter (netto) er opgjort inkl. finansiering i form af skatteforhøjelser, mens finansiering uden for skattesystemet, herunder elementer, der ifølge nationalregnskabet ikke betragtes som en skat (fx grøn check), ikke er fratrukket. Der er ikke indregnet effekter af, at visse skatte- og afgiftslempelser kan føre til en mere hensigtsmæssig inputsammensætning og dermed højere produktivitet og BNP mv. Den hypotetiske stigning i det offentlige forbrug på 18,9 mia. kr. før tilbageløb er beregningsteknisk fordelt ud fra metoden beskrevet i *Oplysning om revideret metode til beregning af fordelingsvirkninger af ændringer i offentligt forbrug* fra Finansministeriets regneprincipper: <https://www.fm.dk/okonomi-og-tal/finansministeriets-regnemetoder>. Det er forudsat, at 30 pct. af det offentlige forbrug er varekøb med en tilbageløbsfaktor på 17 pct., hvilket indebærer en samlet tilbageløbsfaktor for offentligt forbrug på 5,1 pct.

1) Det er i besvarelsen af SAU spm. nr. 447 af 30. maj 2018 oplyst, at en lufthavnsoperatør i gennemsnit tjener knap 450.000 kr. (i 2015-niveau) ekskl. arbejdsgiverbetalt pension og ATP. I regneeksemplet for en lufthavnsoperatør forudsættes en løn på 450.000 kr. ekskl. arbejdsgivers pensionsbidrag og ATP (2019-niveau), hvilket svarer til en personlig indkomst på 404.800 kr. inkl. en forudsat indbetaling på 5.200 kr. (efter skat) til aldersopsparing.

2) Samt en skattefri boligydelse på knap 33.000 kr.

3) I tabel 1 i bevarelsen af SAU 446 er den enlige HK'ers gevinst som følge af de indirekte virkninger af lempede erhvervs-skatter (pkt. 3) angivet til 500 kr. Der skulle have stået 1.500 kr. som angivet i ovenstående tabel. Den samlede gevinst på 6.300 kr. er dog angivet korrekt i SAU 446.

Kilde: Indkomst- og huslejeformodninger fra Økonomi- og Indenrigsministeriets familietypemodel benyttet til Skatteaftalen fra 2018 og Skatteministeriet.

Indregning af virkning på offentligt forbrug

Den førte skattepolitik siden regeringsskiftet i juni 2015 indebærer som nævnt umiddelbare skatte- og afgiftslempelser for godt 27 mia. kr. i 2025, hvilket modsvarer et tilsvarende umiddelbart mindreprovenu for det offentlige. Opgjort efter automatisk tilbageløb af moms og afgifter samt efter afledte dynamiske provenuvirkninger som følge af ændret adfærd (herunder bl.a. øget arbejdsudbud) skønnes mindreprovenuet (svarende til finansieringsbehovet) for det offentlige at udgøre omtrent 18 mia. kr. i 2025.

Hvis man, jf. sidste del af spørgsmålet, skal sammenligne de beregnede gevinster for familietyperne af skatte- og afgiftslempelserne siden juni 2015 med en alternativ anvendelse af de samme midler på øget offentligt forbrug, skal således betragtes fordelingsvirkningerne af en forøgelse af det offentlige forbrug, som samlet indebærer en provenuvirkning på knap 18 mia.kr. efter tilbageløb og adfærd.

Det automatiske tilbageløb af gennemsnitligt offentligt forbrug forudsættes beregningsmæssigt at udgøre 5,1 pct. (hvilket er noget mindre end det typiske tilbageløb af lavere

skatter og afgifter, hvor tilbageløbet af generelle personskatteændringer fx forudsættes at udgøre 24½ pct. af den umiddelbare provenuvirkning).

Der er derimod meget stor usikkerhed forbundet med at vurdere størrelsesordenen af eventuelle dynamiske provenuvirkninger afledt af ændringer i det offentlige forbrug. Ifølge Finansministeriets publikation fra maj 2018: *Regneprincipper og modelanvendelse – dynamiske effekter af offentligt forbrug og offentlige investeringer* er det bedst mulige udgangspunkt at forudsætte, at adfærdsvirkningen er nul af ikke nærmere specificerede marginale ændringer i det offentlige serviceniveau (fx via væksten i det samlede offentlige forbrug) fra det nuværende udgangspunkt.

På den baggrund er det i de foreliggende beregninger valgt ikke at indregne en afledt adfærdsvirkning, men alene et automatisk tilbageløb af en ændring i det offentlige forbrug. Det forudsættes dermed, at de omtalte samlede skatte- og afgiftslempelser på 27 mia. kr. i umiddelbar provenuvirkning og ca. 18 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd modsvarer en ændring i det offentlige forbrug på ca. 18,9 mia. kr. i umiddelbar provenuvirkning og ca. 18 mia. kr. efter tilbageløb.

Det offentlige forbrug kan overordnet opdeles i to kategorier: *individuel* og *kollektiv* offentligt forbrug. Det individuelle offentlige forbrug kan derudover opdeles i såkaldt *individualiserbart* offentligt forbrug, som kan henføres til konkrete individer (fx tandlægeudgifter), samt det *resterende* (ikke-individualiserbare) individuelle offentlige forbrug (som fx omfatter kulturtilbud, hvor der ikke sker central registrering af den enkeltes forbrug/anvendelse).

Det kollektive offentlige forbrug omfatter offentlige serviceudgifter, som ikke umiddelbart kan siges at benyttes af enkeltpersoner, men som forudsættes at komme alle til gode, herunder fx udgifter til forsvar, politi og domstole.

En generel forøgelse af det offentlige forbrug på ca. 18,9 mia. kr. i umiddelbar provenuvirkning kan beregningsteknisk fordeles på samme måde som det nuværende offentlige forbrug. Dermed antages det, at ændringen i det offentlige forbrug består af den samme andel individualiserbart, øvrig individuel og kollektivt offentligt forbrug som det nuværende samlede offentlige forbrug.

Det indebærer, at personer, som i udgangspunktet har et relativt højt offentligt forbrug, også tildeles en tilsvarende relativt stor del af det hypotetisk øgede offentlige forbrug. Det svarer overordnet til de metoder, der tidligere har været anvendt, og som er beskrevet i notatet *Oplysning om revideret metode til beregning af fordelingsvirkninger af ændringer i offentligt forbrug* fra Finansministeriets hjemmeside om ”Finansministeriets regnemetoder”¹.

¹ Der er konkret taget udgangspunkt i den i notatet omtalte estimerede sammenhæng mellem disponibel indkomst og træk på det offentlige forbrug for fire separate befolkningsgrupper (25-59 årige med børn, 25-59 årige uden børn, studerende uden børn og personer over 64 år).

Under de ovennævnte beregningsmæssige forudsætning, ville en hypotetisk forøgelse af det offentlige forbrug i 2025, som giver anledning til det samme finansieringsbehov som de gennemførte skatte- og afgiftslempler siden juni 2015, indebære en forøgelse af den enlige LO'ers udvidede forbrugsmuligheder (dvs. den disponible indkomst tillagt værdien af det offentlige forbrug) med ca. 3.000 kr. Til sammenligning skønnes regeringens skatte- og afgiftslempler at øge den enlige LO'ers reale disponible indkomst med ca. 7.200 kr. i 2025.

For den enlige pensionist ville forøgelsen af de udvidede forbrugsmuligheder hypotetisk udgøre ca. 5.000 kr. årligt i 2025. Det afspejler, at det gennemsnitlige offentlige forbrug i udgangspunktet er større for pensionister end for erhvervsaktive.

Det bemærkes, at beregnede fordelingsvirkninger af et øget offentligt forbrug ikke nødvendigvis er direkte sammenlignelige med virkningerne af fx personskattelempler. Det skyldes blandt andet, at værdien af et øget offentlige forbrug knytter sig til bestemte ydelser, fx forbedret sygehusbehandling, mens værdien af en personskattelempe frit kan disponeres.

Det bemærkes i øvrigt, at den nyligt indgåede *Aftale om en finanslov for 2019* indebærer, at en enlig pensionist i lejebolig isoleret set får øget sit rådighedsbeløb via de højere udbetalinger af folkepension med godt 1.800 kr. i 2025, jf. besvarelsen af *Finansudvalgets spørgsmål nr. 278 af 21. december 2018*. Inklusiv virkningen af de samlede skatte- og afgiftslempler på 4.000 kr. i 2025, jf. *tabel 1*, opnår den enlige pensionist i lejebolig således en samlet fremgang i den reale disponible indkomst på ca. 5.800 kr. i 2025 som følge af de vedtagne reformer siden juni 2015.